

ΑΠΟΦΑΣΗ 62 / 2022

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνήλθε σε σύνθεση Τμήματος μετά από πρόσκληση του Προέδρου της μέσω τηλεδιάσκεψης την Τετάρτη 3-8-2022 και ώρα 10:00, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυομένου του Προέδρου της Αρχής Κωνσταντίνου Μενουδάκου, και τα αναπληρωματικά μέλη της Αρχής, Μαρία Ψάλλα ως εισηγήτρια και Δημοσθένης Βουγιούκας, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Γρηγόριου Τσόλια και Κωνσταντίνου Λαμπρινουδάκη, οι οποίοι αν και εκλήθησαν νομίμως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρούσες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Αναστασία Τριτάκη, ειδική επιστήμονας – νομικός, ως βοηθός εισηγήτριας, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με τη με αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/5995/21-9-2021 καταγγελία, όπως συμπληρώθηκε με τα με αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/5997/21-9-2021, Γ/ΕΙΣ/7870/1-12-2021, Γ/ΕΙΣ/7886/2-12-2021 υπομνήματα, ο Α, με την ιδιότητα του υποψηφίου για θέση καθηγητή πρώτης βαθμίδας στη Σχολή Χ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών βάσει της προκήρυξης με αριθ. ..., κατήγγειλε ότι κατά τη διαδικασία εκλογής για την πλήρωση της θέσης και προκειμένου να αξιολογήσει την υποψηφιότητά του, η εισηγητική επιτροπή προέβη σε αναζήτηση, συλλογή και συσχέτιση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του από τρίτες πηγές, για τις οποίες, κατά τους ισχυρισμούς του, δεν υπήρξε προηγούμενη συγκατάθεση ή ενημέρωσή του. Περαιτέρω, ο καταγγέλλων υποστήριξε ότι άσκησε προς τον καταγγελλόμενο τα δικαιώματα περιορισμού της επεξεργασίας των δεδομένων του κατ'

άρθρο 18 ΓΚΠΔ, καθώς και το δικαίωμα εναντίωσής του στην επεξεργασία των δεδομένων κατ' άρθρο 21 ΓΚΠΔ, πλην όμως κατά τους ισχυρισμούς του, η άσκηση του δικαιώματος περιορισμού ήταν χωρίς αποτέλεσμα, ενώ αναφορικά με την ικανοποίηση του δικαιώματος εναντίωσης, το καταγγελλόμενο απάντησε στον καταγγέλλοντα πως δε θα μπορούσε να τύχει εφαρμογής, καθώς οι καταγγελλόμενες μορφές επεξεργασίας είχαν ως νομική βάση το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ, ενώ το δικαίωμα εφαρμόζεται μόνο για τις νομικές βάσεις του άρθρου 6 παρ. 1 στοιχ. ε' και στ' ΓΚΠΔ .

Η Αρχή, στο πλαίσιο εξέτασης της ανωτέρω καταγγελίας απέστειλε στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών το υπό Γ/ΕΞ/2299/13-10-2021 έγγραφο προς παροχή απόψεων σχετικά με τα αναφερόμενα στην ως άνω καταγγελία.

Με το με αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/7387/11-11-2021 υπόμνημά του, το καταγγελλόμενο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, υποστήριξε μεταξύ άλλων, ότι οι καταγγελλόμενες μορφές επεξεργασίας οι οποίες αφορούν αποκλειστικά σε δημόσια προσβάσιμες πηγές, ήταν απαραίτητες προκειμένου η εισηγητική επιτροπή να συμμορφωθεί κατ' άρθρον 6 παρ. 1 στοιχ. γ' ΓΚΠΔ με την έννομη υποχρέωσή της που πηγάζει από τις διατάξεις του άρθρου 19 παρ. 4 στοιχ. γ' του Ν. 4009/2011 (ΦΕΚ Α' 195), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 παρ. 4 του Ν. 4405/2016 (ΦΕΚ Α' 129) και ίσχυε κατά το χρόνο της διαδικασίας εκλογής, προκειμένου δηλαδή «α) να αναλύσει και να αξιολογήσει το έργο και την προσωπικότητα κάθε υποψηφίου, εκφέροντας κρίση για την προσφορά του στην πρόοδο της επιστήμης, β) να διατυπώσει την άποψή της εάν οι υποψήφιοι ανταποκρίνονται στα απαιτούμενα από το νόμο προσόντα και ειδικότερα για τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου της προς πλήρωση θέσης με το γνωστικό αντικείμενο της διδακτορικής διατριβής, καθώς και η συνάφεια αυτής, επιστημονικού, διδακτικού, κλινικού ή καλλιτεχνικού έργου των υποψηφίων με το γνωστικό αντικείμενο της προς πλήρωση θέσης, γ) εάν κρίνονται περισσότεροι του ενός υποψήφιοι, να προβεί στη συγκριτική και αξιολογική κατάταξή τους.». Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ως άνω απάντηση, η νομική βάση της επεξεργασίας αποτελεί το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ, χωρίς να απαιτείται η συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων και ακολούθως, δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής το άρθρο 21 ΓΚΠΔ περί εναντίωσης στην επεξεργασία των δεδομένων, καθόσον δεν προβλέπεται εφαρμογή του στην περίπτωση επεξεργασίας βασιζόμενης στο άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ.

Κατόπιν της εξέτασης των στοιχείων του φακέλου, η Αρχή απέστειλε την υπ' αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΞΕ/ 967/28-04-2022 κλήση προς ακρόαση στον καταγγελλόμενο και την υπ' αριθ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΞΕ/ 970/28-04-2022 στον καταγγέλλοντα, προκειμένου να παραστούν, μέσω τηλεδιάσκεψης, σε ακρόαση ενώπιον του Τμήματος της Αρχής την 4/5/2022 και ώρα 11.00 π.μ., με θέμα τη συζήτηση της ως άνω καταγγελίας. Η συζήτηση ανεβλήθη για την 1/6/2022, κατά την οποία πραγματοποιήθηκε, μέσω τηλεδιάσκεψης. Στην εν λόγω συνεδρίαση, παρέστη ο καταγγέλλων Α με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Αντώνιο Βασιλόπουλο (ΑΜ ΔΣΑ 17377), εκ μέρους δε του καταγγελλομένου Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών παρέστησαν οι Β, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας ΕΚΠΑ, Γ, Πρόεδρος Τμήματος Οικονομικών Επιστημών, Δ, μέλος της Τριμελούς Εισηγητικής Επιτροπής, καθηγητής Τμήματος Οικονομικών Επιστημών και Χαράλαμπος Πάλλας, δικηγόρος, νομικός σύμβουλος ΕΚΠΑ (ΑΜ ΔΣΑ 22844) και εκ μέρους της Space Hellas, Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων του ΕΚΠΑ, η Ε.

Αμφότερα τα μέρη, αφού ανέπτυξαν προφορικά τις απόψεις τους, έλαβαν κατά τη συνεδρίαση αυτή προθεσμία προσκομίσεως υπομνημάτων προς περαιτέρω υποστήριξη των ισχυρισμών τους, τα οποία υπέβαλαν εμπροθέσμως, ο μὲν καταγγέλλων την 16/06/2022, το καταγγελλόμενο την 17/06/2022. Κατά την ανωτέρω ακρόαση της 1/6/2022, αλλά και με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8030/16-06-2022 κατόπιν της ακροάσεως υπόμνημά του, ο καταγγέλλων, επανέλαβε τους ισχυρισμούς που έθεσε και προηγουμένως ενώπιον της Αρχής. Το δε καταγγελλόμενο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών με το υπ' αριθ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/8060/17-06-2022 κατόπιν ακροάσεως υπόμνημά του, υποστήριξε μεταξύ άλλων ότι η Εισηγητική Επιτροπή, έχοντας εκ του άρθρου 19 παρ. 4 περ. γ' του Ν. 4009/2011 (ΦΕΚ Α' 195), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 4 παρ. 4 του Ν. 4405/2016 (ΦΕΚ Α' 129), έννομη υποχρέωση να εκφέρει πλήρως αιτιολογημένη και τεκμηριωμένη κρίση σχετικά με τους υποψηφίους, δύναται να συνεκτιμήσει και άλλα στοιχεία για το έργο ή την προσωπικότητα του υποψηφίου που τυχόν γνωρίζει από άλλες πηγές ή την προσωπική τους αντίληψη, παραπέμποντας ενδεικτικά στην 2199/2020 Απόφαση (Γ' Τμήμα) του Συμβουλίου της Επικρατείας. Περαιτέρω, το καταγγελλόμενο επανέλαβε ότι η Εισηγητική Επιτροπή συμβουλευθήκε μόνο δημόσιες πηγές, στις οποίες έχει πρόσβαση κάθε πολίτης και οι οποίες παρέχουν «τεκμήριο ακρίβειας». Πρόσθεσε επιπλέον πως ο καταγγέλλων ενημερώθηκε για την αναζήτηση στοιχείων από τις ως άνω πηγές εντός ευλόγου χρόνου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 παρ. 3 περ. α) ΓΚΠΔ. Αναφορικά με την ικανοποίηση των

ασκηθέντων από τον καταγγέλλοντα δικαιωμάτων, το καταγγελλόμενο επανέλαβε τους ισχυρισμούς που έθεσε και προηγουμένως ενώπιον της Αρχής σχετικά με το δικαίωμα εναντίωσης του άρθρου 21 ΓΚΠΔ, ενώ υποστήριξε προσέτι ότι, δεδομένου ότι το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας βάσει του άρθρου 18 ΓΚΠΔ, ασκήθηκε συνδυαστικά με το δικαίωμα εναντίωσης του άρθρου 21 ΓΚΠΔ, δεν χωρεί περίπτωση εφαρμογής του. Τέλος, το καταγγελλόμενο υποστήριξε ότι ο καταγγέλλων έλαβε σαφή και συγκεκριμένη απάντηση επί των ανωτέρω από τον Υπεύθυνο προστασίας Δεδομένων του Πανεπιστημίου.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου και όσων προέκυψαν από την ενώπιον της ακροαματική διαδικασία και τα υπομνήματα των μερών, αφού άκουσε την εισηγήτρια και τις διευκρινίσεις από τη βοηθό εισηγήτριας, η οποία παρέστη χωρίς δικαίωμα ψήφου, κατόπιν διεξοδικής συζητήσεως,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 51 και 55 του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων 2016/679 (ΓΚΠΔ) και του άρθρου 9 του νόμου 4624/2019 (ΦΕΚ Α' 137) προκύπτει ότι η Αρχή έχει αρμοδιότητα να εποπτεύει την εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ, του νόμου αυτού και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων.
2. Επειδή, με το άρθρο 5 παρ. 1 του ΓΚΠΔ τίθενται οι αρχές που πρέπει να διέπουν μια επεξεργασία και με την παρ. 1 στοιχ. α' του ως άνω άρθρου προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα α) υποβάλλονται σε σύννομη και θεμιτή επεξεργασία με διαφανή τρόπο σε σχέση με το υποκείμενο των δεδομένων («νομιμότητα, αντικειμενικότητα και διαφάνεια»)»*, ενώ σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 39 ΓΚΠΔ *«Κάθε επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα θα πρέπει να είναι σύννομη και δίκαιη. Θα πρέπει να είναι σαφές για τα φυσικά πρόσωπα ότι δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που τα αφορούν συλλέγονται, χρησιμοποιούνται, λαμβάνονται υπόψη ή υποβάλλονται κατ' άλλο τρόπο σε επεξεργασία, καθώς και σε ποιο βαθμό τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται ή θα υποβληθούν σε επεξεργασία. Η αρχή αυτή απαιτεί κάθε πληροφορία και ανακοίνωση σχετικά με την επεξεργασία των εν λόγω δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα να είναι εύκολα προσβάσιμη και κατανοητή και να χρησιμοποιεί σαφή και απλή γλώσσα. Αυτή η αρχή αφορά ιδίως την ενημέρωση των*

υποκειμένων των δεδομένων σχετικά με την ταυτότητα του υπευθύνου επεξεργασίας και τους σκοπούς της επεξεργασίας και την περαιτέρω ενημέρωση ώστε να διασφαλιστεί δίκαιη και διαφανής επεξεργασία σε σχέση με τα εν λόγω φυσικά πρόσωπα και το δικαίωμά τους να λαμβάνουν επιβεβαίωση και να επιτυγχάνουν ανακοίνωση των σχετικών με αυτά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που υπόκεινται σε επεξεργασία. Θα πρέπει να γνωστοποιείται στα φυσικά πρόσωπα η ύπαρξη κινδύνων, κανόνων, εγγυήσεων και δικαιωμάτων σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και πώς να ασκούν τα δικαιώματά τους σε σχέση με την επεξεργασία αυτή (...).».

3. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 στοιχ. γ' του ΓΚΠΔ αναφορικά με τη νομιμότητα της επεξεργασίας: «1. Η επεξεργασία είναι σύνομη μόνο εάν και εφόσον ισχύει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: (...) γ) η επεξεργασία είναι απαραίτητη για τη συμμόρφωση με έννομη υποχρέωση του υπευθύνου επεξεργασίας, (...)», ενώ σύμφωνα με την Αιτιολογική Σκέψη 41 του ΓΚΠΔ «Οποτεδήποτε ο παρών κανονισμός αναφέρεται σε νομική βάση ή νομοθετικό μέτρο, αυτό δεν προϋποθέτει απαραίτητως νομοθετική πράξη εγκεκριμένη από ένα κοινοβούλιο, με την επιφύλαξη των απαιτήσεων σύμφωνα με τη συνταγματική τάξη του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Ωστόσο, αυτή η νομική βάση ή το νομοθετικό μέτρο θα πρέπει να είναι διατυπωμένο με σαφήνεια και ακρίβεια και η εφαρμογή του να είναι προβλέψιμη για πρόσωπα που υπόκεινται σε αυτό, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (το «Δικαστήριο») και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.»
4. Επειδή, όπως ορίζεται από το άρθρο 12 παρ. 1 «Ο υπεύθυνος επεξεργασίας λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων κάθε πληροφορία που αναφέρεται στα άρθρα 13 και 14 και κάθε ανακοίνωση στο πλαίσιο των άρθρων 15 έως 22 και του άρθρου 34 σχετικά με την επεξεργασία σε συνοπτική, διαφανή, κατανοητή και εύκολα προσβάσιμη μορφή, χρησιμοποιώντας σαφή και απλή διατύπωση, ιδίως όταν πρόκειται για πληροφορία απευθυνόμενη ειδικά σε παιδιά. Οι πληροφορίες παρέχονται γραπτώς ή με άλλα μέσα, μεταξύ άλλων, εφόσον ενδείκνυται, ηλεκτρονικώς. Όταν ζητείται από το υποκείμενο των δεδομένων, οι πληροφορίες μπορούν να δίνονται προφορικά, υπό την προϋπόθεση ότι η ταυτότητα του υποκειμένου των δεδομένων είναι αποδεδειγμένη με άλλα μέσα.», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 14 του ΓΚΠΔ «1. Όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα δεν έχουν συλλεγεί από το υποκείμενο των δεδομένων, ο

υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις ακόλουθες πληροφορίες: (...) 2. Εκτός από τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων τις εξής πληροφορίες που είναι αναγκαίες για τη διασφάλιση θεμιτής και διαφανούς επεξεργασίας όσον αφορά το υποκείμενο των δεδομένων: (...). 3. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας παρέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2: α) εντός εύλογης προθεσμίας από τη συλλογή των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, αλλά το αργότερο εντός ενός μηνός, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία, β) εάν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για επικοινωνία με το υποκείμενο των δεδομένων, το αργότερο κατά την πρώτη επικοινωνία με το εν λόγω υποκείμενο των δεδομένων, ή γ) εάν προβλέπεται γνωστοποίηση σε άλλον αποδέκτη, το αργότερο όταν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα γνωστοποιούνται για πρώτη φορά. (...)» και σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 60 ΓΚΠΔ «Οι αρχές της δίκαιης και διαφανούς επεξεργασίας απαιτούν να ενημερώνεται το υποκείμενο των δεδομένων για την ύπαρξη της πράξης επεξεργασίας και τους σκοπούς της. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας θα πρέπει να παρέχει στο υποκείμενο των δεδομένων κάθε περαιτέρω πληροφορία που είναι αναγκαία για τη διασφάλιση δίκαιης και διαφανούς επεξεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές συνθήκες και το πλαίσιο εντός του οποίου πραγματοποιείται η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. (...)»

5. Επειδή η Αρχή έχει αρμοδιότητα να επιληφθεί της καταγγελίας του Α κατά του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου, καθόσον από το ως άνω εκτεθέν ιστορικό της υπόθεσης, προκύπτει ότι ο καταγγελλόμενος προέβη σε αναζήτηση, συλλογή και συσχέτιση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του καταγγέλλοντος, οι οποίες συνιστούν μορφές μη αυτοματοποιημένης επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, κατά την έννοια του άρθρου 4 στοιχ. 2) ΓΚΠΔ, ενώ τα δεδομένα αυτά περιλαμβάνονται στην έκθεση αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων, επομένως σε σύστημα αρχειοθέτησης κατά την έννοια του άρθρου 4 στοιχ. 6) ΓΚΠΔ, επομένως πρόκειται για επεξεργασία υπαγόμενη στο ρυθμιστικό πεδίο των άρθρων 2 παρ. 1 του ΓΚΠΔ και 2 του ν.4624/2019.
6. Επειδή κατά τη συζήτηση ενώπιον του Τμήματος, προέκυψε, μεταξύ άλλων, ότι η αναζήτηση, συλλογή και συσχέτιση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υποψηφίων

μελών ΔΕΠ από τρίτες πηγές με σκοπό την αξιολόγηση των υποψηφιοτήτων τους, θέτει ζήτημα πλήρωσης όρων νομιμότητας, διαφάνειας και ύπαρξης νομικής βάσεως, καθώς και ζήτημα παροχής ενημέρωσης προς τους υποψηφίους, τα οποία παρουσιάζουν γενικότερο ενδιαφέρον, αφορώντα σε σημαντικό και μη δυνάμενο να προσδιοριστεί αριθμό τόσο υποκειμένων όσο και υπευθύνων επεξεργασίας, ήτοι υποψηφίων μελών Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού αφενός και Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αφετέρου.

7. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 1 του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής (ΦΕΚ Β' 879), το Τμήμα της Αρχής μπορεί να παραπέμπει υπόθεση στην Ολομέλεια της Αρχής, στις αρμοδιότητες της οποίας ανήκει, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 στοιχ. ι' του Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής (ΦΕΚ Β' 879), η εξέταση υποθέσεων που εισάγονται από τον Πρόεδρο ή παραπέμπονται από το Τμήμα λόγω της σπουδαιότητας ή του γενικότερου ενδιαφέροντός τους.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Παραπέμπει ομόφωνα λόγω γενικότερου ενδιαφέροντος την κρινόμενη υπόθεση στο σύνολό της προς εξέταση στην Ολομέλεια της Αρχής.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου